

# Dar Ducha k obnově ztracené tváře

SVATODUŠNÍ NEDELE

„Sesíláš-li svého ducha, jsou stvořeni znovu, a tak obnovuješ tvářnost země.“ Jsme závislí na Boží tvořivé a obnovující blízkosti a přítomnosti. Nebeský Otec nám tuto blízkost neodpírá a seslal svého Ducha, který nahradil přítomnost svého Syna.

ŽALM 104,27-30

JAN ASSZONYI

# DAR DUCHA K OBNOVĚ ZTRACENÉ TVÁŘE

JSME ZÁVISLÍ NA BOŽÍ TVOŘIVÉ A OBNOVUJÍCÍ BLÍZKOSTI

| Kázání: Žalm 104,27-30 | Čtení: Sk 2,1-8.11c a 14-17 | J 14,15-18

## Introitus

*Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě - to vše mocí Ducha Páně. 2K 3,18*

## Čtení před modlitbou - Jan 14,15-18

*Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání; a já požádám Otce a on vám dá jiného Přímluvce, aby byl s vámi navěky - Ducha pravdy, kterého svět nemůže přijmout, poněvadž ho nevidí ani nezná. Vy jej znáte, neboť s vámi zůstává a ve vás bude. Nezanechám vás osiřelé, přijdu k vám.*

## Modlitba

Přijď, Duchu svatý, se svým jemným vánkem, a probuď v srdci církve lásku jarního rozkvětu, lásku svěžího mládí plného odvahy a nadšení, lásku schopnou překonat všechny překážky lidských obav a rozbít všechny zábrany úzkoprsé obezřetnosti. Dej své církvi tak velkou lásku k Bohu a k lidem, aby dokázala den co den napnout síť, vydat se na otevřené moře a plout k pobřeží vyprahlé země, očekávající vlahý deštík nového jara.

Sestup, Duchu svatý, na církev, rozezvuč svým sladkým vánkem struny jejího srdce a dej, ať se rozezpívá písní svobody a radosti, aby oslovila všechny národy země a vedla je vstříc budoucnosti, založené na pravém bratrství a pokoji. Amen.

## Uvedení neděle

Evangelium Vánoc přináší svědectví o sestoupení Božího Syna Pána Ježíše Krista na zem. Evangelium Velikonoc svědčí o oběti Pána Ježíše, která

přináší očištění srdce od hříchu a otvírá cestu k životu ve společenství s naším Stvořitelem, Bohem a Otcem.

Letnice přinášejí svědectví o sestoupení Ducha svatého na zem. Splnil se slib Pána Ježíše, který odešel k Otci. Nezanechal a lidstvo osiřelé. V Duchu svatém je nám blízko. Potřebujeme bezprostřední Boží blízkost - pro obnovu srdce, pro obnovu tváře vlastního života a pro obnovu tváře země. => Dnešní den je pro křesťana a církve dnem radosti a vděčnosti. Bůh je s námi. Dal nám svého Ducha.

## Čtení svátku Letnic - Sk 2,1-8.11c a 14-17

*1 Když nastal den letnic, byli všichni shromážděni na jednom místě. 2 Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř, a naplnil celý dům, kde byli. 3 A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; 4 všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat.*

*5 V Jeruzalémě byli zbožní židé ze všech národů na světě, 6 a když se ozval ten zvuk, sešlo se jich mnoho a užasli, protože každý z nich je slyšel mluvit svou vlastní řečí. 7 Byli ohromeni a divili se: "Což nejsou všichni, kteří tu mluví, z Galileje? 8 Jak to, že je slyšíme každý ve své rodné řeči... 11 ...mluvit v našich jazycích o velikých skutcích Božích!"*

*14 Tu vystoupil Petr spolu s jedenácti, pozvedl hlas a oslovil je: "Muži judští a všichni, kdo bydlíte v Jeruzalémě, toto vám chci oznámit, poslouvejte mě pozorně: 15 Tito lidé nejsou, jak se domníváte, opilí - vždyť je teprve devět hodin ráno. 16 Ale děje se, co bylo řečeno ústy proroka Jóele: 17 'A stane se v posledních dnech, praví Bůh, sešlu svého Ducha na všechny lidi,...*

## Kázání - „Dar Ducha k obnově ztracené tváře“

### Cesta k Letnicím

Narozením Božího Syna Pána Ježíše Krista začalo mimořádné Boží dílo ve prospěch nás lidí. V pozemském Pánu Ježíši se Bůh lidem přiblížil skutečně na dotek. Mnozí mohli zakusit jak jeho ryzí lidskost, tak i Boží moudrost a moc. To, co na kříži vypadalo jako konec nadějí, se v posledu (ve vzkříšení) ukázalo jako vítězství nad nenávistí a smrtí.

Muselo to být zvláštních 40 dní po Velikonocích, kdy si učedníci mohli „užívat“ přítomnosti vzkříšeného Pána Ježíše. O to víc ale muselo být těžké vidět vzkříšeného Pána odcházet! Kdyby u toho zůstalo, asi by nakonec i nám nezbývalo než závidět těm několika šťastlivcům, kteří se kdysi směli hrát v přítomnosti Boha na zemi. Jenže my se na dávné příběhy nedíváme s nostalgií, nýbrž s radostí. Ani učedníci ani my jsme nezůstali opuštěnými sirotky – *Bůh seslal namísto svého Syna svého Ducha*. Letnice slavíme jak ti, kdo žijí s tou zvláštní Boží blízkostí s námi v Duchu svatém.

Za prvními letnicemi se ohlížíme jako ti, kdo žijí v Duchu, žijí v Boží přítomnosti a s Boží pomocí skrze Ducha svatého. Naše ohlédnutí se k počátku o letnicích je radostné – tenkrát začalo něco, co pokračuje. Pohled do dějin ukazuje, že úvodní vstup Ducha do dějin po velikonocích byl teatrální a mohutný. Bylo to nutné a potřebné. Později, zdá se, Duch svatý na sebe nestrhuje tolik pozornosti a jeho působení bývá obvykle tajemnější a skrytější. A přece je Duch s námi, zprostředkovává nám Boží blízkost, uvádí nás do ní, obdarovává a vede.

Dílo a působení Ducha svatého je nesmírně široké a stěží se dá pojmut v jednom svátečním kázání, a tak jsem pro dnešní den vybral pohled na Ducha svatého, jak o něm mluví starozákonní Žalm.

## Žalm 104,27-30

*A to vše s nadějí vzhlíží k tobě, že jim dáš v pravý čas pokrm; 28 rozdáváš jim a oni si berou, otevřeš ruku a nasytí se dobrým. 29 Skryješ-li tvář, propadají děsu, odejmeš-li jejich ducha, hynou, v prach se navracejí. 30 Sesiláš-li svého ducha, jsou stvoření znovu, a tak obnovuješ tvářnost země.*

### 1. Duch – zdroj duchovního jara

Už starozákonní Žalmista dobře vnímal *závislost země na Boží péči* projevované často skrze Ducha. Viděl, co se děje, když Stvořitel odejme svého Ducha – výsledkem je chaos, děs a nakonec smrt. Bez Ducha, tak to vidí král David (autor Žalmu), ztrácíme tvář. Ztrácíme ji my lidé (osobně) a ztrácí ji i země, která nám byla dána do správy.

A naopak (král David) viděl, co se děje, když Stvořitel znovu a znovu sesílá svého Ducha - výsledkem je nové stvoření a obnova tváři země. Obrazem ročního období je možno povědět, že tam, kde zavane Duch Boží, tam je jaro. Je zřejmé, že obnovu - duchovní jaro - *nelze vykřesat jaksi zevnitř* ze života, v němž propadáme děsu, a svět ztrácí tvář. Obnova musí přijít zvenčí - odněkud odjinud. A právě tady se dotýkáme nezměrné Boží milosti, jež je ochotna vanout v hynoucím světě. Hospodin stále sesílá svého Ducha! Síly duchovního jara a života jsou k dispozici. To je poselství letnic.

## 2. Duch – směr působení

Duch svatý je seslán, vane, je s námi, je v nás - působí! Jak? Co se děje, když Hospodin sešle svého Ducha? Král David to vyjadřuje dvěma slovy: *stvoření a obnova* (tváře)! Jsou to zajímavá slova.

„*Stvoření*“, o němž mluví David, zřetelně ukazuje k úplnému počátku země a člověka - k příběhu stvoření. Tenkrát se nad propastnou tůň, chaosem a temnotou, vznášel Boží duch. Hospodin začal tvořit. Sloveso použité v příběhu *prvního stvoření* i v popisu *nového stvoření* (*jak o něm mluví David v Žalmu 104*) je stejné! Jedná se o sloveso (h. bara), které nikdy není použito o člověku. Je rezervováno vždy a jedině Hospodinu Stvořiteli. Je to činnost, které je schopen jenom on.

První stvoření bylo čímsi jedinečným. Z ničeho je najednou krásné něco, a to něco je plné života. Jsme to my na tomto světě. Snad bychom si přáli být diváky a svědky oné první mohutné Boží tvůrčí aktivity na počátku světa. Svátek letnic nám připomíná, že ona *mohutná Boží tvůrčí aktivita nepatří minulosti*. Úkolem Ducha svatého je provádět tuto činnost stále - nově tvořit. Možná i z ničeho (z nevíry totiž může stvořit víru), ale tentokrát se tvůrčí aktivita Ducha projevuje především *novým tvořením již jednou stvořeného*.

Proto David mluví nejenom o novém (s)tvoření, ale o tom, že *„tvoření je obnovou“*. My žijeme v době, kdy v mnoha oblastech to, co se pokazí, neopravujeme. Vyhodíme to a pořídíme si nové. Je to totiž dnes levnější. Netuším, jestli by pro Hospodina Stvořitele nebylo „levnější a jednodušší“ nechat svět, který ztratil svou tvář a pokazil se (spěje k zániku), jeho

osudu, zatím co by si vytvořil jiný a lepší svět. Faktem - pro nás nadějným faktem - zůstává, že Bůh sesílá svého Ducha, aby v nás jedinečnou tvůrčí aktivitou obnovil tvář, kterou jsme ztratili (a bez Boha ztrácíme). Duch obnovuje a dává nový život; Duch vane nad chaosem a dává mu řád - v osobním životě, v myšlení, ve vztazích (v rodině, ve společnosti, v církvi...). Duch vane, tvoří a obnovuje to, co nikdo jiný nedokáže obnovit.

**V kontextu pozemského života víme**, jak lehké je v okamžiku ztratit pověst (třeba i dlouho budovanou pověst) - ztratit tvář (jak se to stalo v minulých dnech dvěma fotbalovým rozhodčím). Jak rádi bychom vymazali lecjaké stigma, s kterým sami žijeme, abychom obnovili svou tvář, čest, respekt a úctu. Těžko v sobě hledáme i sílu nově se dívat na druhého člověka, pomoci mu získat jeho ztracenou čest.

**A do tohoto prostředí přichází Duch svatý, aby obnovoval/(s)tvořil** především náš zrak a naši citlivost na Pána Ježíše a jeho obět na kříži. Tak nás směřuje a vede k obnově naší cti, naší tváře, respektu, pověsti. Především před Bohem, ale pak také před lidmi. *Obnovuje* naše *postavení*. *Obnovuje náš život*, a to tím, že ho směřuje ke Kristovým příkázáním a moudrosti. Tak náš život zevnitř i navenek získává tvář.

### 3. Závěr – radost, vděčnost a spoléhání pomoc Ducha

Našemu Stvořiteli se nelíbí bezduší lidé - lidé, kteří odmítli jeho Ducha. A nejenže se mu to nelíbí, kde není Boží Duch, člověk i svět ztrácí tvář, až ji nakonec ztratí úplně. Naše ohlédnutí za vyjitím Ducha o letnicích je radostným ohlédnutím, protože svědčí o Boží touze vrátit nám lidem plný život i tvář, pravou lidskost.

Je nám zde představen Boží program s námi a pro nás. Vírou vstupujeme do procesu proměny Duchem svatým - Bohem přítomným s námi. Sami jsme proměňováni a zároveň toužíme po proměně našich bližních až i celého světa: slovy žalmista povědění „vyhlížíme s nadějí, že Bůh dá pokrm...” Stáváme se tak spolu služebníky Božími k proměně tváře země.

Apoštol Pavel cosi o této proměně napsal v listu korintským křesťanům. Jestli se totiž stane skutečností, že se budeme obracet s nadějí na naši proměnu k Pánu Ježíši, pak se..

*Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě - to vše mocí Ducha Páně.*

*2 Korintským 3,18*

**Radujme se a děkujme za Ducha svatého, z jehož síly jsme byli znovuzrozeni, obnoveni, jímž žijeme, z jehož darů sloužíme Bohu, sobě navzájem i našemu světu.**



## Poslání a požehnání

2Te 2

*13 ...Bůh vás... vyvolil ke spáse a posvětil Duchem a vírou v pravdu, 14 abyste měli účast na slávě našeho Pána Ježíše Krista; k tomu vás povolal naším evangeliem. 15 Nuže tedy,... stůjte pevně...*

*16 Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh náš Otec, který si nás zamiloval a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději, 17 nechť povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dobrému činu i slovu.*

Jan Asszonyi, kazatel sboru